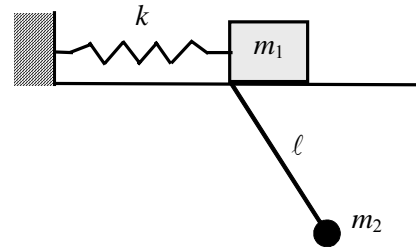

Θέματα εξέτασης στο μάθημα «Μαθηματική Προσομοίωση Ι» (EM281)

Ηράκλειο, 28 Ιανουαρίου 2006

Θέμα 1. (μονάδες 3.5)

Έστω το σύστημα ελατηρίου-εκκρεμούς του διπλανού σχήματος, το οποίο αποτελείται από ένα αβαρές γραμμικό ελατήριο φυσικού μήκους x_0 και σταθεράς k , και δυο μάζες m_1 , m_2 συνδεδεμένες μεταξύ τους με μια αβαρή μη-παραμορφώσιμη ράβδο μήκους ℓ . Το ένα άκρο του ελατηρίου είναι στερεωμένο σε ένα σταθερό τοίχο και η μάζα m_1 κινείται χωρίς τριβές. Υποθέτοντας κίνηση στο επίπεδο να υπολογιστεί το πλήθος των βαθμών ελευθερίας του συστήματος. Επίσης, να βρεθεί το σύστημα των διαφορικών εξισώσεων κίνησης, ως προς κατάλληλες γενικευμένες συντεταγμένες, χρησιμοποιώντας εξισώσεις Lagrange.

Θέμα 2. (μονάδες 3.5)

Η αλληλεπίδραση του πληθυσμού x των φυτών με τον πληθυσμό y των φυτοφάγων ζώων σε μια δασική περιοχή περιγράφεται από το αυτόνομο σύστημα εξισώσεων

$$\frac{dx}{dt} = ax \left(1 - \frac{x}{k} \right) - bxy, \quad \frac{dy}{dt} = cxy - hy,$$

όπου a, b, c, h, k είναι θετικές σταθερές, με $h < kc$.

- α) Να προσδιοριστούν όλα τα κρίσιμα σημεία του συστήματος.
- β) Εφαρμόζοντας ανάλυση γραμμικής ευστάθειας, προσδιορίστε το είδος του κάθε κρίσιμου σημείου για το γραμμικοποιημένο σύστημα και χαρακτηρίστε την ευστάθεια του, θεωρώντας, όπου είναι απαραίτητο, τις περιπτώσεις: i) $ah > 4kc(kc - h)$, ii) $ah < 4kc(kc - h)$, και iii) $ah = 4kc(kc - h)$.
- γ) Τι συμπεράσματα μπορείτε να εξάγετε για το είδος και την ευστάθεια του κάθε κρίσιμου σημείου για το μη-γραμμικό σύστημα;

Θέμα 3. (μονάδες 3)

Θεωρούμε άπειρο πλήθος ατόμων με την ίδια μάζα m , τα οποία μπορούν να κινούνται σε 1 χωρική διάσταση x , με θέσεις $x_i(t)$, με $i \in \mathbb{Z}$. Υποθέτουμε ότι τα άτομα αλληλεπιδρούν ανά ζεύγη και η δυναμική ενέργεια αλληλεπίδρασης τους δίνεται από το δυναμικό Morse, δηλ.

$$V(\rho_{ij}) = -V_{ij}^* \left[e^{-2b(\rho_{ij} - \rho_{ij}^*)} - 2e^{-b(\rho_{ij} - \rho_{ij}^*)} \right],$$

όπου ρ_{ij} είναι η απόσταση μεταξύ των ατόμων i και j , ρ_{ij}^*

είναι η απόσταση μεταξύ των ατόμων i και j στην κατάσταση ισορροπίας, V_{ij}^* είναι το δυναμικό στη θέση ισορροπίας και b μια θετική σταθερά.

- α) Να βρεθούν οι μη-γραμμικές διαφορικές εξισώσεις κίνησης κάθε ατόμου ως προς τις γενικευμένες συντεταγμένες x_i , θεωρώντας ότι η εξωτερική (ως προς το σύστημα όλων των ατόμων) δύναμη που ασκείται σε κάθε άτομο είναι αμελητέα.
- β) Υπολογίστε τις σταθερές αλληλεπίδρασης K_p των γραμμικοποιημένων εξισώσεων κίνησης

$$m\ddot{u}_i = - \sum_{p=1}^{\infty} K_p (u_{i+p} + u_{i-p} - 2u_i),$$

συναρτήσεσι των παραμέτρων b και V_{ij}^* .

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ Ι (ΕΜ 281)

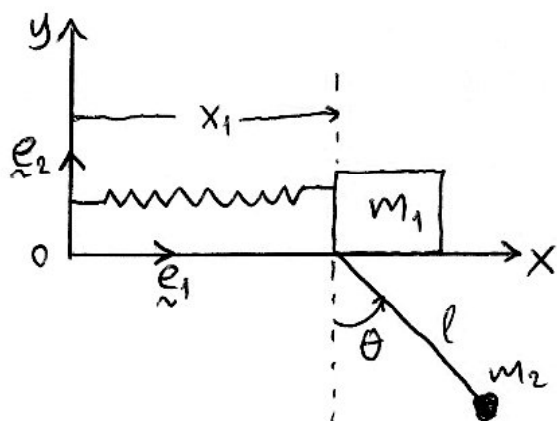
ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2006

ΘΕΜΑ 1

Για κίνηση στο επίπεδο (δ.λ. με 2 διαστάσεις) των μαζών m_1 και m_2 , χωρίς δεσμούς, θα είχαμε $2N = 2 \cdot 2 = 4$ βαθμούς ελευθερίας. Όμως έχουμε τους εξής ομόνοτους δεσμούς:

- 1) κίνηση της m_1 σε ευθεία γραμμή
- 2) σταθερή απόσταση μεταξύ m_1 και m_2

Άρα, τελικά οι βαθμοί ελευθερίας του συστήματος είναι $4 - 2 = 2$

Γενικευμένες συντεταγμένες: x_1, θ
 $\underline{e}_1, \underline{e}_2$ μοναδιαία διανύσματα

$$\underline{r}_1 = x_1 \underline{e}_1$$

$$\underline{r}_2 = x_1 \underline{e}_1 + l \sin \theta \underline{e}_1 - l \cos \theta \underline{e}_2 = (x_1 + l \sin \theta) \underline{e}_1 - l \cos \theta \underline{e}_2$$

$$\underline{v}_1 = \dot{\underline{r}}_1 = \dot{x}_1 \underline{e}_1$$

$$\underline{v}_2 = \dot{\underline{r}}_2 = (\dot{x}_1 + \dot{\theta} l \cos \theta) \underline{e}_1 + l \dot{\theta} \sin \theta \underline{e}_2$$

$$\text{Κινητική ενέργεια } T = \frac{1}{2} m_1 (\underline{v}_1 \cdot \underline{v}_1) + \frac{1}{2} m_2 (\underline{v}_2 \cdot \underline{v}_2) =$$

$$= \frac{1}{2} m_1 \dot{x}_1^2 + \frac{1}{2} m_2 [(\dot{x}_1 + \dot{\theta} l \cos \theta)^2 + l^2 \dot{\theta}^2 \sin^2 \theta] =$$

$$= \frac{1}{2} m_1 \dot{x}_1^2 + \frac{1}{2} m_2 (\dot{x}_1^2 + 2l \dot{x}_1 \dot{\theta} \cos \theta + l^2 \dot{\theta}^2 \cos^2 \theta + l^2 \dot{\theta}^2 \sin^2 \theta) =$$

$$= \frac{1}{2} m_1 \dot{x}_1^2 + \frac{1}{2} m_2 (\dot{x}_1^2 + l^2 \dot{\theta}^2 + 2l \cos \theta \dot{x}_1 \dot{\theta}) = T(\theta, \dot{x}_1, \dot{\theta})$$

Συντηρητικές εξωτερικές δυνάμεις (βάρος και δύναμη ελατηρίου)

Δυναμική ενέργεια: $V = \frac{1}{2} K (x_1 - x_0)^2 - m_2 g l \cos \theta + 6T \alpha l = V(x_1, \theta)$

Συνάρτηση Lagrange: $L(x_1, \theta, \dot{x}_1, \dot{\theta}) = T(\theta, \dot{x}_1, \dot{\theta}) - V(x_1, \theta)$

$$\Rightarrow L(x_1, \theta, \dot{x}_1, \dot{\theta}) = \frac{m_1}{2} \dot{x}_1^2 + \frac{m_2}{2} (\dot{x}_1^2 + l^2 \dot{\theta}^2 + 2l \cos \theta \dot{x}_1 \dot{\theta}) - \frac{K}{2} (x_1 - x_0)^2 + m_2 g l \cos \theta + 6T \alpha l$$

$$\frac{\partial L}{\partial x_1} = -K(x_1 - x_0) \quad , \quad \frac{\partial L}{\partial \dot{x}_1} = (m_1 + m_2) \dot{x}_1 + m_2 l \dot{\theta} \cos \theta$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}_1} \right) = (m_1 + m_2) \ddot{x}_1 + m_2 l (\ddot{\theta} \cos \theta - \dot{\theta}^2 \sin \theta)$$

$$\frac{\partial L}{\partial \theta} = -m_2 l (\dot{x}_1 \dot{\theta} \sin \theta + g \sin \theta) = -m_2 l \sin \theta (\dot{x}_1 \dot{\theta} + g)$$

$$\frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} = m_2 l (l \dot{\theta} + \dot{x}_1 \cos \theta)$$

$$\frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} \right) = m_2 l (l \ddot{\theta} - \dot{x}_1 \dot{\theta} \sin \theta + \ddot{x}_1 \cos \theta)$$

Εξισώσεις Lagrange: $\left\{ \begin{array}{l} \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{x}_1} \right) = \frac{\partial L}{\partial x_1} \\ \frac{d}{dt} \left(\frac{\partial L}{\partial \dot{\theta}} \right) = \frac{\partial L}{\partial \theta} \end{array} \right\} \Rightarrow$

$$\Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} (m_1 + m_2) \ddot{x}_1 + K(x_1 - x_0) = m_2 l (\dot{\theta}^2 \sin \theta - \ddot{\theta} \cos \theta) \\ \ddot{\theta} + \frac{g}{l} \sin \theta = -\frac{\ddot{x}_1}{l} \cos \theta \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{εξισώσεις} \\ \text{κίνησης} \\ \text{ως προς} \\ x_1, \theta \end{array}$$

ΘΕΜΑ 2

α) Θέτουμε:
$$\begin{cases} F(x,y) = \alpha x \left(1 - \frac{x}{k}\right) - bxy \\ G(x,y) = cxy - hy \end{cases}$$

Για κρίσιμα σημεία (x_*, y_*) , έχουμε:

$$\begin{cases} F(x_*, y_*) = 0 \\ G(x_*, y_*) = 0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} cx_*y_* - hy_* = 0 \\ \alpha x_* \left(1 - \frac{x_*}{k}\right) - bx_*y_* = 0 \end{cases} \left. \begin{array}{l} [y_* = 0 \text{ ή } x_* = h/c] \\ \text{και} \\ \alpha x_* \left(1 - \frac{x_*}{k}\right) - bx_*y_* = 0 \end{array} \right\}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} [y_* = 0 \text{ και } \alpha x_* \left(1 - \frac{x_*}{k}\right) = 0] \Rightarrow [(x_*, y_*) = (0, 0) \text{ ή } (x_*, y_*) = (k, 0)] \\ \text{ή} \\ [x_* = h/c \text{ και } \alpha \frac{h}{c} \left(1 - \frac{h}{kc}\right) = \frac{b}{c} y_*] \Rightarrow (x_*, y_*) = \left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b} \left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} (x_*, y_*) = (0, 0) \\ (x_*, y_*) = (k, 0) \\ (x_*, y_*) = \left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b} \left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right) \end{cases}$$

β) Θέτουμε $u = x - x_*$, $v = y - y_*$

Γραμμικοποίηση του συστήματος που δίνεται στην εκφώνηση της άσκησης

δίνει:
$$\begin{bmatrix} \dot{u} \\ \dot{v} \end{bmatrix} = \underbrace{\begin{bmatrix} F_x(x_*, y_*) & F_y(x_*, y_*) \\ G_x(x_*, y_*) & G_y(x_*, y_*) \end{bmatrix}}_A \begin{bmatrix} u \\ v \end{bmatrix}$$

όπου: $F_x(x,y) = \frac{\partial F}{\partial x} = \alpha \left(1 - \frac{2x}{k}\right) - by$, $F_y(x,y) = \frac{\partial F}{\partial y} = -bx$

$G_x(x,y) = \frac{\partial G}{\partial x} = cy$, $G_y(x,y) = \frac{\partial G}{\partial y} = cx - h$

$$\text{Άρα: } A = \begin{bmatrix} \alpha(1 - \frac{2x_*}{k}) - by_* & -bx_* \\ cy_* & cx_* - h \end{bmatrix}$$

Για το κρίσιμο σημείο $(x_*, y_*) = (0, 0)$ έχουμε:

$$A = \begin{bmatrix} \alpha & 0 \\ 0 & -h \end{bmatrix} \text{ με ιδιοτιμές } \begin{cases} \lambda_1 = \alpha > 0 \\ \lambda_2 = -h < 0 \end{cases}$$

Άρα το $(0, 0)$ είναι εαμφατικό σημείο και άρα ασταθές.
Το ίδιο ισχύει και για το δεδομένο μη-γραμμικό σύστημα

Για το κρίσιμο σημείο $(x_*, y_*) = (k, 0)$ έχουμε:

$$A = \begin{bmatrix} -\alpha & -bk \\ 0 & ck - h \end{bmatrix} \text{ με ιδιοτιμές: } \begin{cases} \lambda_1 = -\alpha < 0 \\ \lambda_2 = ck - h > 0 \end{cases}$$

Άρα το $(k, 0)$ είναι εαμφατικό σημείο και άρα ασταθές.
Το ίδιο ισχύει και για το δεδομένο μη-γραμμικό σύστημα

Για το κρίσιμο σημείο $(x_*, y_*) = (\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b}(1 - \frac{h}{kc}))$ έχουμε:

$$A = \begin{bmatrix} -\frac{\alpha h}{kc} & -\frac{bh}{c} \\ \frac{\alpha c}{b}(1 - \frac{h}{kc}) & 0 \end{bmatrix}, \text{ ιδιοτιμές: } \det(A - \lambda I) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda(\lambda + \frac{\alpha h}{kc}) + \frac{bh}{c} \frac{\alpha c}{b} (1 - \frac{h}{kc}) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda^2 + \frac{\alpha h}{kc} \lambda + \alpha h (1 - \frac{h}{kc}) = 0 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \lambda_{1,2} = \frac{1}{2} \left[-\frac{\alpha h}{kc} \pm \sqrt{\left(\frac{\alpha h}{kc}\right)^2 - 4\alpha h \left(1 - \frac{h}{kc}\right)} \right]$$

$$\Delta = \left(\frac{\alpha h}{kc}\right)^2 - 4\alpha h\left(1 - \frac{h}{kc}\right) = \frac{\alpha h}{(kc)^2} \left[\alpha h - 4kc(kc - h) \right]$$

ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ:

i) $\Delta > 0 \Leftrightarrow \alpha h > 4kc(kc - h)$, τότε $\lambda_{1,2}$ είναι πραγματικές

με $\lambda_1 < \lambda_2 < 0$. Άρα το σημείο $\left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b}\left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right)$ είναι

κόμβος (κομβική καταβόρα) και είναι ασυμπλωτικά ευσταθές.

Το ίδιο ισχύει και για το μη-γραμμικό σύστημα.

ii) $\Delta < 0 \Leftrightarrow \alpha h < 4kc(kc - h)$, τότε $\lambda_{1,2}$ είναι μιγαδικές

ιδιοτιμές με $\text{Re}(\lambda_{1,2}) = -\frac{\alpha h}{2kc} < 0$. Άρα το $\left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b}\left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right)$ είναι

σπυροειδές σημείο (σπυροειδής καταβόρα) και είναι ασυμπλωτικά ευσταθές. Το ίδιο ισχύει και για το μη-γραμμικό σύστημα.

iii) $\Delta = 0 \Leftrightarrow \alpha h = 4kc(kc - h)$, τότε $\lambda_1 = \lambda_2 = -\frac{\alpha h}{2kc} =$

$= -2(kc - h) < 0$, και ο πίνακας A γίνεται:

$$A = \begin{bmatrix} -4(kc - h) & -bh/c \\ \frac{4c}{bh}(kc - h)^2 & 0 \end{bmatrix}. \text{ Αν } \underline{\xi} = \begin{bmatrix} \xi_1 \\ \xi_2 \end{bmatrix} \text{ ένα ιδιοδιάνυσμα που αντιστοιχεί στο } \lambda_1 \text{ τότε: } A \underline{\xi} = \lambda_1 \underline{\xi} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \xi_2 = -\frac{2c}{bh}(kc - h)\xi_1. \text{ Δηλ. } \underline{\xi} = \begin{bmatrix} 1 \\ -\frac{2c}{bh}(kc - h) \end{bmatrix} \xi_1. \text{ Άρα υπάρχει}$$

μόνο ένα γραμμικώς ανεξάρτητο ιδιοδιάνυσμα. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι το $\left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b}\left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right)$ είναι ένας ασυμπλωτικά ευσταθής νόδος κόμβος. Στην περίπτωση του αρχικού μη-γραμμικού συστήματος, το $\left(\frac{h}{c}, \frac{\alpha}{b}\left(1 - \frac{h}{kc}\right)\right)$ θα είναι είτε κόμβος είτε σπυροειδής βύ-

μείο, και είναι αβυθωτικά ευσταθές.

γ) Αναπτύξτε ήδη στο (β).

ΘΕΜΑ 3

$$\alpha) \dots \underset{i-1}{\overset{m}{0}} \underset{i}{\overset{m}{0}} \underset{i+1}{\overset{m}{0}} \dots \quad \text{με } i \in \mathbb{Z} \quad \xrightarrow{x} \underline{e}_1$$

Διάνυσμα θέσης ατόμου i : $\underline{r}_i = x_i \underline{e}_1$

Ο νόμος 16οσυνίου της ορμής για κάθε άτομο i δίνει:

$$m \ddot{x}_i \underline{e}_1 = \underline{F}_i^{\text{εξ}} + \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq i}}^{\infty} \underline{F}_{ji} \quad (1)$$

όπου $\underline{F}_i^{\text{εξ}}$ η εξωτερική (ως προς το σύστημα όλων των ατόμων) δύναμη που ασκείται στο άτομο i και η οποία θεωρείται αμελητέα, δηλ. $\underline{F}_i^{\text{εξ}} = \underline{0}$.

\underline{F}_{ji} είναι η δύναμη που ασκείται στο άτομο i από το άτομο j και είναι τέτοια ώστε $\underline{F}_{ji} = -\nabla V(\rho_{ij})$. Εφόσον η V εξαρτάται μόνον από την απόσταση ρ_{ij} , οι δυνάμεις \underline{F}_{ji} θα είναι κεντρικές και ίσες με

$$\underline{F}_{ji} = - \frac{dV(\rho_{ij})}{d\rho_{ij}} \frac{\underline{r}_i - \underline{r}_j}{|\underline{r}_i - \underline{r}_j|} = - \frac{dV(\rho_{ij})}{d\rho_{ij}} \frac{(x_i - x_j) \underline{e}_1}{\rho_{ij}} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \underline{F}_{ji} = - \frac{2bV_{ij}^*}{\rho_{ij}} \left[e^{-2b(\rho_{ij} - \rho_{ij}^*)} - e^{-b(\rho_{ij} - \rho_{ij}^*)} \right] (x_i - x_j) \underline{e}_1 \quad (2)$$

Αντικαθιστώντας την (2) στην (1) και λαμβάνοντας υπόψη ότι $\rho_{ij} = |x_i - x_j|$, προκύπτει το ζητούμενο:

$$m \ddot{x}_i = \sum_{j \neq i} 2bV_{ij}^* \left\{ \exp[-b(|x_i - x_j| - \rho_{ij}^*)] - \exp[-2b(|x_i - x_j| - \rho_{ij}^*)] \right\} \frac{(x_i - x_j)}{|x_i - x_j|}$$

β) Εξ' ορισμού $K_p = K_{pe}$, όπου $K_{ek} = \left(\frac{\partial^2 V_{ολ}}{\partial X_e \partial X_k} \right)_{\underline{X}^*}$

$\underline{X}^* = (\dots, X_{i-1}^*, X_i^*, X_{i+1}^*, \dots)$ η κατάβταξη Ισορροπίας, και

$$V_{ολ} = V_{ολ}(\dots, X_{i-1}, X_i, X_{i+1}, \dots) = \frac{1}{2} \sum_{i=-\infty}^{\infty} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq i}}^{\infty} V(\rho_{ij})$$

είναι η συνάρτηση δυναμικής ενέργειας του συστήματος όλων των ατόμων

Έχουμε:
$$\begin{aligned} \frac{\partial V_{ολ}}{\partial X_k} &= \frac{1}{2} \sum_{i=-\infty}^{\infty} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq i}}^{\infty} \frac{\partial V(\rho_{ij})}{\partial X_k} = \frac{1}{2} \sum_{i=-\infty}^{\infty} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq i}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_i - X_j|)}{\partial X_k} = \\ &= \frac{1}{2} \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq i}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_i - X_j|)}{\partial X_k} + \frac{1}{2} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq k}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_k - X_j|)}{\partial X_k} = \\ &= \frac{1}{2} \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_i - X_k|)}{\partial X_k} + \frac{1}{2} \sum_{\substack{j=-\infty \\ j \neq k}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_k - X_j|)}{\partial X_k} = \\ &= \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \frac{\partial V(|X_i - X_k|)}{\partial X_k} = \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \frac{dV(\rho_{ik})}{d\rho_{ik}} \frac{\partial \rho_{ik}}{\partial X_k} = \\ &= \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \frac{dV(\rho_{ik})}{d\rho_{ik}} \frac{(X_k - X_i)}{\rho_{ik}} \end{aligned}$$

και
$$\begin{aligned} \frac{\partial^2 V_{ολ}}{\partial X_e \partial X_k} &= \sum_{\substack{i=-\infty \\ i \neq k}}^{\infty} \frac{\partial}{\partial X_e} \left[\frac{dV(\rho_{ik})}{d\rho_{ik}} \frac{(X_k - X_i)}{\rho_{ik}} \right] \stackrel{\uparrow}{\neq k} = \frac{\partial}{\partial X_e} \left[\frac{dV(\rho_{ek})}{d\rho_{ek}} \frac{(X_k - X_e)}{\rho_{ek}} \right] \\ &= \frac{d^2 V(\rho_{ek})}{d\rho_{ek}^2} \frac{X_e - X_k}{\rho_{ek}} \frac{X_k - X_e}{\rho_{ek}} = - \frac{d^2 V(\rho_{ek})}{d\rho_{ek}^2} \end{aligned}$$

Άρα:
$$\frac{dV(\rho_{ek})}{d\rho_{ek}} = 2b V_{ek}^* \left[e^{-2b(\rho_{ek} - \rho_{ek}^*)} - e^{-b(\rho_{ek} - \rho_{ek}^*)} \right]$$

$$\text{και } \frac{d^2 V(p_{ex})}{d p_{ex}^2} = -2b^2 V_{ex}^* \left[2e^{-2b(p_{ex}-p_{ex}^*)} - e^{-b(p_{ex}-p_{ex}^*)} \right]$$

$$\begin{aligned} \text{Αρα } K_{ex} &= \left(\frac{\partial^2 V_{0A}}{\partial X_e \partial X_k} \right)_{X^*} = - \left(\frac{d^2 V(p_{ex})}{d p_{ex}^2} \right)_{p_{ex}^*} = \\ &= 2b^2 V_{ex}^* \end{aligned}$$

$$\text{και: } K_p = K_{p0} = 2b^2 V_{p0}^*$$